

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Livslust og livsglede

Tungesvik HO.

Når kreft gir kraft

Rapport frå eit halvår med kreftdiagnose.

92 s, ill. Oslo: Det Norske Samlaget, 2006.

Pris NOK 229

ISBN 978-82-5216-985-0

Psykiater, mållagsmann og tidligere rikspolitiker Hans Olav Tungesvik har skrevet en livsbejænde og lettlest bok. Medisinske begreper og prosedyrer er beskrevet i et enkelt og forklarende språk i denne «rapporten» om forfatterens møte med kreftsykdommen.

I denne personlige beretningen følger vi Tungesvik fra han oppdager de første symptomene på prostatakreft våren 2006 og et halvt år fremover – til strålebehandlingen avsluttes. Ganske tidlig, kort tid etter diagnosetidspunktet, velger forfatteren mottoet «kreft gir kraft». Dette er betegnende for den livslust og livsglede som beretningen er gjennomsyret av. Han påpeker at det ikke er enhver nydiagnostisert kreftpasient gitt å reagere slik han gjør, men han er samtidig forundret over sin egen «letthet» idet behandlingen tar til, siden han er rammet av en relativt aggressiv krefttype. Han har tanker om døden, men disse er av den forsonende typen. Han setter dette i forbindelse med sitt kristne livssyn samt at han har et langt, innholdsrikt liv bak seg. Boken er krydret med interessante sitater av filosofer, kunstnere, diktere og artister, noe som gir den relevans for samtiden.

I løpet av halvåret får han økt livskvalitet. Han ser klarere enn før verdien i alt han har – familie, venner og ulike engasjementer. Boken er liten, men gir et bilde av en mann med et stort hjerte for menneskene rundt seg, familie og venner så vel som pasienter og medmennesker. Menneskeverdet understrekes klart og tydelig.

For noen kan nok en slik bok virke vel «lett» ut fra at den omhandler en alvorlig sykdom, selv om det er godt resultat av behandlingen og pasienten ikke føler seg syk verken av sykdommen eller behandlingen. Her skyter også forfatteren inn at det

ikke er grunn til å idyllisere kreftpasienters situasjon, ettersom mange må kjempe seg gjennom sykdom og motgang.

Man trenger ikke å ha et kristent livssyn for å ha glede av *Når kreft gir kraft*. Vi får større forståelse for hvordan mennesker med et religiøst perspektiv på livet kan takle alvorlig sykdom – det trenger ikke arte seg som kamp eller alvorlig krise. Den positive og smittende livslust og livsglede som Tungesvik formidler, gjør sterkest inntrykk.

Kristine Marie Mamen Vege

Det medisinske fakultet
Universitetet i Oslo

Hvordan føles det å være beboer av planeten Uro?

Dysthe P.

Hyper

En beretning om uro. 256 s. Oslo: Damm, 2006.

Pris NOK 279

ISBN 978-82-04-12759-2

Vi følger en jente fra tidlig barndom, gjennom en kaotisk ungdom og på hodet inn i voksenlivet på evig jakt etter likevekt og kontroll. Det er en intens og dypt personlig historie om å leve med uro – og om å finne strategier for å holde den i sjakk og gi den retning. Samtidig er *Hyper* et selvopplevd oppgjør med vårt samfunns ønske om å kategorisere eller diagnostisere alle som ikke stilltiende føyer seg inn i rekken av «normale». Boken er et tankevekkende og viktig innlegg i den stadig aktuelle AD/HD-debatten.

– *De prøver at trøste meg, men noe er løst på innsiden. En skrue de ikke kan se og derfor heller ikke feste.* Slike utsagn vil nok foreldre til ubegripelig urolige barn kjenne igjen.

– *Hvis mor sier det er hennes skyld, så har hun ikke forstått det jeg forsøker å formidle. Da motsier hun det som er mitt hovedpoeng: At jeg tror vi er født med arvelige disposisjoner for sårbarhet. At min uro er medfødt. At miljø og oppvekstvilkår kan tilslipse, foredle, forsterke eller dempe, men at miljøet ikke kan forandre genene.*

– *Planetene Uro omgitt av planetene Trist, Ensom, Redd, Annerledes. – Jeg er lykkelig når rutinene strammer seg rundt meg. Når mors armer setter grenser. – Tilværelsen dreier seg rundt akselen kontroll og uro.*

Skildringen av det tilsynelatende så privilegerte og ressurssterke barnet, tenåreren og den unge kvinnens opplevelser av å ikke være som de andre, eller stadig å komme til kort i forhold til egne og andres forventninger, gjør et dypt bevegende inntrykk på en gammel doktor. Jeg har stelt med AD/HD og andre av de sære forkortelser som dette dynamiske grenselandet, nevropsykiatrien, mellom nevrologi og psykiatri er så sprengfullt av.

Uttrykket «nevromangfoldig» dukket opp i avisen nylig i forbindelse med selvbiografien til en annen med slike vansker, en mulig «autist» er kanskje en bedre betegnelse.

Pernille Dysthe har en fin evne til å finne metaforer og malende språklige uttrykk for alt det ubegripelige som rører seg bak hudløse opplevelser. Skildringen av et sterkt følelse og handlende menneskes opplevelse av planeten Uro er så autentisk at det burde være lærebokstoff for både helsepersonell og mange andre. Boken anbefales alle med interesse for det urolige medmenneske og for alle med behov for en merforståelse av nevropsykiatriske forstyrrelser.

Jørgen Diderichsen

Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk
for Bærum
Rud

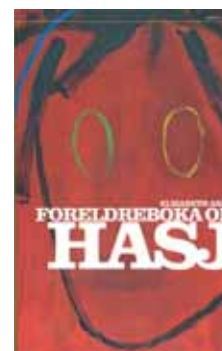
«Alle» røyker ikke hasj!

Arnet E.

Foreldreboka om hasj

165 s. Oslo: Pax, 2007. Pris NOK 268

ISBN 978-82-530-2998-6

Forfatteren henvender seg primært til dem med ungdom i huset, men også mange som jobber med unge i for eksempel skolen eller i helsevesenet vil kunne finne boken nyttig. Den er innbundet og består av til sammen 14 kapitler. I form kan den

gjærne brukes som oppslagsverk, ettersom kapitlene kan leses separat og blir avsluttet